

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVUL, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile neprimite nu se întorc. — Gazetarilor nu se retrămit.

N° 231

Mercuri, 21 Octomvre (2 Noemvre).

1887.

Brașov, 20 Octomvre 1887.

În ori-ce stat din lume cu pretenții de stat organizat și civilizat își va fi avându, nu-i vorbă, administrația defectele și păcatele ei, dăr pretutindenea în astfel de state veți că guvernele și organele administrative lucră în ruptul capului d'a repara greșelele, a împuțina neajunsurile și cu timpul a le delătura, espindându odată păcatele prin introducerea unor stări mai sănătoșe în administrație.

Nu totu așa vedem că se întâmplă în statul lui Tisza Kalman, care asemenea are pretenții de stat organizat și civilizat, ba încă și mai mult: pretenții d'a organiza și civilisa pe alții.

Fără a mai aduce drept argument pentru susținerea acestei afirmări faptul că un stat, care împedecă dezvoltarea culturală a poporului lui nu pôte fi civilizat, necum a mai pretinde să civilizeze pe alții, e destul să ne mărginim a vorbi numai de starea deplorabilă în care se găsește administrația ungară, ca să ne convingem că stăm încă și acum, după o miă de ani — cum zice Ungurii — încă totu cu un picior în Asia.

Și nici nu pôte fi altfel când guvernul ungară numai două griji are pe capul lui: a storce pungile contribuabililor pentru ca să pôte juca rolul de guvern european, și a persecuta de altă parte limba și naționalitatea contribuabililor neunguri spre a-i face să simtă originea asiatică a celor dela spăpănire.

Și apoi cum e Turcul și pistolul Cum e guvernul așa și organele lui administrative. Grija cea mare a acestora nu e a îmbunătăți starea populației, ci a face vâlvă pentru ideile lor utopice de maghiarizare și a-și asigura interesele lor particulare.

O scrisoră cu adresa românească îi turbură, o vorbă românească îi infuriază, un brâu românesc îi turbază, ér de sporirea bandelor de tâlhari și de nesfârșitele defraudări de bani publici, de bani streini, bani ai orfanilor și săracilor, nici capul nu-i dore, decât atunci când nu mai au încărâu, când stările devin prea scandalose.

Dreptul statură proclamat în comitatele din Ungaria de nord, condamnările în massă din Raab sunt rezultatele triste ale miseriilor administrației ungare.

Inuși oficiosul „Pester Lloyd” dela 26 Octomvre e nevoit să recunoșcă în fața acestor stări de lucruri, că nu poți avé încredere într'o astfel de administrație, care nu e demă nici de un stat civilizat, nici de omen, și fior îl cuprind când se gândesc la cele ce s'ar petrece în țară în cazul unui război, decât în timp de pace siguranța internă e atât de periclitată.

„Ori încărâu te uiți — zice fôia d-lui Tisza — această administrație se manifestă numai prin nenorociri; incendii și inundații putătoare, nenorociri elementare și altele de tot felul, ca de exemplu defraudările, arată urmele administrării, care a făcutu éráși din țera noastră un „ținut interesant”, deșteptându interesul foarte dubiu și fatal al poporului civilizat. Câtu timp mai vom încă să suferim, ca toate opintirile și jertfele Ungariei pentru întemeierea unei comunități europene să se prăpădescă în mocirla unei administrații asiatice?”

Decă dăr pe înșiși omenii guvernului i-a cuprinsu disperarea de această păcătoșă administrație, ce sentimente se mai pot deștepta în noi Nemaghiarii când ea, nu numai că nu e în stare a ne asigura viața și averea, dăr încă totu ea vine și mai dă pe deasupra cele mai grele lovituri intereselor noastre culturale și naționale?

Sinodul protopopesă gr. cat. al tractului Cojoena.

Din marginea Câmpiei, 26 Octomvre 1887.

Marți, în 25 Octomvre s. n., s'a ținut sinodul protopopesă al tractului Cojoena, în sala școlii confesionale din comuna Jacul inferior. Deși în urma ploilor celor multe drumul era foarte rău, mai toți preoții, chiar și din cele mai depărtate margini ale tractului, s'au grăbitu a lua parte la acestu sinod. E un semn evidentu acesta despre buna disciplinare a preoților din acestu tract și despre cuvenita importanță ce seiu ei s'o dea acestor sinode, atât de valorose din punctul de vedere al solidarității biserică și naționale.

Deschiderea sinodului s'a săvârșit la orele 9 a. m. prin o cuvântare însuflețitoare și bine potrivită, rostită din partea bine-meritatului protopop tractului și vrednicul președinte al sinodului, m. o. d-nu Ioan Hossu. Din numeroșele puncte ale programului, anunțat de timpuriu preoților din tract, voiu aminti numai următoarele:

1. Avându-se în vedere demoralizarea poporului, provenită mai virtosu din răcirea sentimentului de pietate, cauzată în mare parte prin relele exemple ale străinilor venetici, se atrage atenția preoților asupra viciilor fundamentale, ce bântue moralitatea poporului. Aceste vicii sunt concubinatul și patima beției, ca efectul tragic al indolenței față cu biserică și școlă. După o discuție îndelungată și foarte serioasă asupra mijloacelor de vindecare contra acestor rele, sinodul decide: a) Să se formeze în toate comunele reuniuni de onore, în cari să pôte intra numai bărbați cu purtare morală exemplară, și cari din toate puterile să lucreze pentru estermnarea imoralităților din popor, avându mai virtosu să lucreze contra patimei beției. După împrejurări, aceste reuniuni vor se afla mijlocele cele mai eficace pentru ajungerea scopului lor. b) Preoții se îndatoreșu să escite atragerea poporului față de biserică prin predici instructive și plăcute poporului, mai virtosu să aibă în vedere în predicele lor combaterea acestor patime, arătându în color vii uriciunea păcatului și urmările lui păgubitoare. c) Cu privire la concubinat se decide în special, ca să se recerce oficiile pretoriale, atrăgându-se atenția acestora asupra obligămintului ce-lu au, de a da preoților ajutorul lor fizic contra celor renitenți; de sine se înțelege, că la acestu mijlocu va recurge preotul numai în ultimul casu, când adevărat inflința cuvântului e zădărnicită. În fine, e) Se îndatoreșu fiă-care preot să cetască poporului în biserică canoanele din 1869 și 1882, să le interpreteze și după acelea să se acomodeze.

2) Se pune în discuție acea ordinație ilegală ministerială, prin care se interdice adresarea în limba română, care este limba oficiosă a bisericăi noastre, a tuturor scrisorilor ori pachetelor trimise prin poștă din oficiu, și prin urmare scutite de porto. Deși se taie în drepturile bisericăi noastre, a căreia autonomie este garantată prin paragrafi de lege sancționați de Majestatea Sa, s'a esperiatu că această ordinație a începutu deja a se practica fără nici o rezervă. Scrisori, adrese din oficiu pe poștă, s'au reintorsu dela locul destinației lor éráși la trimițitor, pentru ca acesta să plătescă taxa, din cauză că erau adresate în limba românească. În fața acestor împrejurări, preoțimea, conșcie de vătămarea drepturilor ei, declară că nu vré să se supună acestor pretențiuni ilegale și umilitoare, se alătură unanimu la propunerea „Gazetei Transilvaniei”, că decâtu să trimiță scrisorile maghiarizate, mai bine să se plătescă porto; ba, cuprinsă de adencă indignare, se vede necesităta a trece și mai departe și decide pe câtu numai e cu putință să se sustragă oficiile preoțesci dela serviciile poștei ungare, alu căreia locu îl vor suplini pe viitor curieri instituiți din sinul fiicărei comune în persoanele feților (paraclisierilor), cari vor duce scrisorile dela unu satu la altul, și numai în casuri de totu urgente se va recurge la ajutorul poștei, dăr pentru asemenea casuri adresele se vor face în limba românească, avându a se plăti taxele expediției din lada bisericăi.

Nu aflu de lipsă să mai amintesc și alte desbatări de mare însemnătate, dăr mai multu numai de interesu local; ajunge câtu am spus, pentru ca să se recunoșcă importanța unui sinod protopopesă, condus de un sufletu nobil și inimă românească, ca a bravului nostru conducător Ioan Hossu. Lauda o arată faptele; mie nu-mi rămâne decât să dau espresione recunoștinței publice ce o simte nu numai preoțimea, dăr chiar fiă-care credinciosu din tract, față de neobositul lor conducător, cu a căruia pășire în fruntea tractului a sositu pe pământul nostru pacea și întré omen bună înțelegerea. Fructele armoniei, datorite tacticei înțelepte a acestui bărbat, o arată ordinea exemplară ce domnesce în acestu tract, activitatea dezvoltată de supuși pe toate terenele; punerea în ordine a bisericilor, edificarea de școli noue etc. Recunoștința datorim pentru toate aceste zelosului nostru protopop, pe care cerem dela Dumnezeu să ni-lu țină la mulți ani!

Nu potu încheia fără a nu aminti ospitalitatea deosebită, cu care d-lu preot Basiliu Popescu a intrinitu la masa sa bogată pe participatorii la Sinod. La masa d-lui Popescu vioiciunea a însuflețit toate spiritele, s'au ridicat frumoșe toast în onorea Escelenței Sale Metropolitanului Dr. Vancea etc.

Cu dragoste imprumutată și cu adencă mulțămire sufletescă ne-am despărțit dela acestu sinod.

Unul din cei de față.

Comitatul Alba inferiără, Octomvre 1887.

Nu se ține congregație, séu cum se dice pe la noi „marcalișă”, fără ca să-i urmeze o îngreunare câtu mai asupritore a poporului pentru scopurile utopice ale maghiarizatorilor. Se infrumșează câte un oraș maghiar cu diferite palaturi clădite pe banii contribuabililor din întregul comitat. Astfel prin dese aruncuri obișnuite, ați pozițiunea economului, și așa destul de tristă, devine și mai nesuferibilă.

Și în estu anu se țin în orașul Aiud congregațiile comitatense în Octomvre, care ne mai ferici cu un nou aruncu pe lângă cele multe de până acum. Este dreptu cumcă foarte puțin se prezintă la astfel de marcale. Chiar Ungurii s'au săturat de a perde timpul și a-și cheltui banii pentru astfel de lucruri, și congregațiile de toamnă a anului acestuia este o dovadă eclatantă cumcă toți cei cu doru pentru îndreptarea lucrurilor ați suntu disgustați de falsul constituționalism practisat în țera acesta, unde o mână de omen fac anticipative imposibile orice hotăriri mai liberale, căci lupta devine numai un isvoru pentru persecuțiuni.

Românii din Alba-interiără acum de mulți ani chiar în detrimentul majorității absolute a populației române din acestu comitat nu se dărescu în sala congregațiilor comitatense, și astfel domni noștrii trăescu lume albă și noi plătimu de ne spetim.

Nu seiu unde socotescu bărbații nostri conducători, — decât mai voru să conducă — că voru ajunge cu nepriceputul lor indiferentism. Séu suntu așa de tare confundați în afacerile private, încatu nu mai vedu nimic împrejurul lor? Aru puté măcar să cetască în edictele de licitație, cum pentru mic restanțe de dare se espropieze cu sutele economii române dela sate, și cum acesta se practisază de mulți ani.

Esistența și buna prosperare a populației rurale ar trebui să fiă problema de căpetenie a unui stat, însă la noi contrariul se întâmplă, căci s'a pus la ordine exploatarea și săracirea poporului, tocmai așa precum se pregătise odată a se face întreaga Ungaria papistă.

Ar fi de dorit ca bărbații cu carte români să se împreune la sfătuir și să prô-édă în solidaritate la întempinarea relelor, ce ne impresoră, și sunt convinsu cumcă în urma unor bune chibzuir și procederi solidare, noi am puté mulcomi încâtva asprimea atentelor asupra viitorului nostru.

Cincinatu.

SCIRILE ȚILEI.

Ministrul unguresc de interne în înțelegere cu ministrul de comunicații a adresat jurisdicțiilor unu emis-cercular, prin care se fac responsabili părinții și tutorii acelor copii până la vârsta de 12 ani, cari fără intențiune, mai ales pe la țără, aruncă petri pe șinele căii ferate, ori se joacă pe șine, espunându-se ei înșiși și trenul pericolului. Pedepsa e de 12 ore — 10 zile și 2—100 fl. Comunelor de lângă căile ferate se li se face cunoscută acesta prin placate ori prin bătarea tobei.

—x—

Ministrul honvedilor a publicat o instrucțiune pentru a feri nenorocirile la transporturi de munițiune pe șosele și la trecerea prin localități. Persoanele civile, care nu observă purtarea ce li-o pretind soldații ce le însoțesc, în sensul acestei prescripții, se pedepsesc cu amendă dela 5—100 fl., eventual cu arest corăspunător. Ori-ce transport de munițiune de războiu se cunoște după un steguleț negru ce se aședă la ambele capete ale părții dinainte a carului.

—x—

Se știe că biserica calvină din Ardeal se află în fruntea reuniunii de maghiarizare și e cea mai zelosă propagatoare a maghiarisării. De aceea, precum s'a comunicat în ședința conventului general reformată ardeleană dela 28 Octomvrie n., un credincios calvin a dăruit bisericii o fundațiune de 41,000 fl., care după ce se va întregi la o anumită sumă se se întrebuinteze spre scopuri de naționalitate și de binefacere precum și pentru susținerea rasei sēcuesc. — Ță o biserică pusă în serviciul politice unguresc de maghiarizare și în serviciul contrarilor preceptelor adevărate creștinesc!

—x—

Tot în aceeași ședință a conventului s'au primit propunerile episcopului Dominik Szasz privitoare la legătura mai strînsă a comunelor misiunii din România cu biserica din țările ungare.

—x—

Printr'un emis al ministerului unguresc de interne s'au maghiarisat numele a 89 de comune slave din cercul Muraszombat în comitatul Eisenburg. — Vai de charta monarhiei cu încercătura unguresc! De alt mîntrelea e culmea ridiculului a înteli comune fără picior de ungar în ele cu numele pocițe pe unguresc.

—x—

În privința recrutării în anul 1888 se crede că se va conchiama și classa a patra de etate în cercurile de întregire din Ardeal, Bănat și Țera unguresc Nr. 2, 5, 6, 12, 23, 26, 31, 33, 34, 37, 38, 39, 43, 44, 46, 48, 51, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 71, 76, 82, 83, 85, 101 și în cercurile croate slavone Nr. 16, 53, 70, 78, 79, 96, deorece acelea n'au dat în anul trecut numărul corăspunător de recruți.

—x—

Esportul de mere din Ardeal spre Württembergă du. ează încă. Până acum s'au esportat din Sibiu și din împrejurime 18 vagoane, adică 1800 măji metrice.

—x—

Făcându-se la 23 Octomvrie n. o vîntătoare de urși lângă Zabolă în Sécuime, un urs lovit ușor de glonț se reziț asupra a trei unguri, cari făceau parte din societatea de vîntătoare. Pe unul îi rani greu la braț, în față și deasupra pîntecului, p'alu doilea îl luă în brațe și l'ar fi omorît, decă un alu treilea vîntător nu-i trimetea un glonț în spate. Atunci ursul se repezi asupra celui care a impușat, îi sfășă fața și

gâtul. Strigătele după ajutor a truseră pe un alu patrulea vîntător și cu un glonț trimis în capul ursului, care ținea în brațe victima rupend'o cu dinți, trânti la pămîntu fera. Răniții sunt luați în îngrijire. Ursul cântări 168 kilogr.

—x—

La 5 Noemvrie, 10 ore a. m., se vor vinde în Mercurea 47 de porci confiscați ca contrabandă.

—x—

În Valcău, comitatul Cojocnei, doi copii ai familiei Fried rogară în absența părinților pe servitorul să aprindă lampa. Acesta aruncă așa de stângaci chibritul din mână, încâtu cădu în vasul cu petrolu. La momentu odaia fu cuprinsă de flacări și până se alerge vecinii în ajutor, copii au ars amendoi, er servitorul a scăpatu deocamdată cu rani periculoșe.

—x—

În Roit, comitatul Bhorului, soția funcționarului economic Andreas Schovics fu impușcată pe ferăstră, pe când cina cu bărbatul-său. Glonțul îl țintise pe acesta der din nenorocire o nimeri și omori pe ea. Bănuți de omor sunt judele din Burakony și păzitorul de câmp, cari s'au și arestat. Motivul omorului se dice că este o ură vechiă.

În editura tipografiei diecesane gr. or. române din Arad a eșit de sub tipar „Calendarul pe anul 1888.” Anul IX; prețulu 30 cr. Afară de datele strictu calendaristice conține: Cronologia pe an. 1888, pascălia, sərbătorile și alte zile schimbătoare, cele patru anutimpuri, regentele anului, întunecimi, posturile de peste an, fazele lunilor și profetii climatice pentru an. 1888, caracteristicile acestui an, geneologia casei domnitoare austriace și a caselor domnitoare din celelalte staturi europene, Șamatis vîl Metropoliei gr. or. și alu diecesei Aradului, consemnarea tîrgurilor din Ungaria și Ardeal, diferitele taxe de timbru, taxele de post. În partea din urmă se află o novelă istorică: „Siendrea”, de T. C., în mărime de 23 pag. Urmază apoi poeziile: Legenda lăcrămioarei, de V. Alexandri; Visu de poet, de V. Alexandri; Omul frumos, de Andreiu Mureșianu; Glossa, de E. Eminescu. — Sorele și Luna (legendă), de V. Alexandri; Franță verde de alună; Stăncuța; Nani-Nani — de V. Alexandri. — Șiorecele și pisica (fabulă), de Gr. M. Alexanirescu. Urmază partea economică, datele populare, glume și nu prea, inserate etc.

Brașov, 19 (31) Octomvrie a. e.

Cunosceti dicala românescă: „S'a mîniat vîntul pe sat și satul nu știe nimic!” Ea far' de voiă ne veni în minte, când luarăm pîna în mână spre a răspunde la atacurile și calumniările cele mai nouă ale „Tribunei”.

Dintr'o cestiune de caracteru cu totul particular și în fondu neînsemnată, în care rolul cel mai prost l'a jucat fără indoelă „Tribuna”, această foia se svêrecolesce a face cu totu-adinsul o cestiune mare de partidă. N'a fostu mulțamit directorul școlii de fete cu regulamentul votat de comitetul Asociațiunii, care este proprietara acelei școli — mare cestiune națională, „partidul național” este în pericol! O guvernantă și-a permis a strimba nasul înaintea directorii — evenimentu neauzit, școla trece printr'o grea crîșă și numai Dumnezeu o mai pôte scăpa de peire!

La aceea, că printr'o asemenea atitudine se alarma publicul într'unu modu condamnabil și

se puteau compromite chiar și interesele de existență ale școlii, „Tribuna” nu s'a gîndit. Pentru ea a fostu de ajuns, că persoanele din joc se numărau între protegiații ei, ca se le declare de infalibile și se rischeze ori-și-ce spre a satisfăce unor ambițiuni esagerate.

Têrîndu afacerea școlii de fete din Sibiu înaintea publicului, „Tribuna” ne-a constrîns și pe noi a ne ocupa de ea în modu imparțial, datorî fiindu ca publicistii consciențioși se reducem faptele petrecute la adevărata lor însemnătate, sîrîndu astfel în ajutorul unei instituțiuni, care nu s'a înființat ca un felu de obiectu de sportu pentru cei dela „Tribuna”, ci în interesul nostru de cultură generală și cu mijlocele, la cari noi cu toții am contribuit.

Am și lucratu cum datorica publicistică ne a dictat și am anunțat publicului nostru cetitoru că-i vom împărtăși cu totă obiectivitatea din parte-ne păreri pro și contra, ca se-și pôte forma astfelu o judecată asupra adevăratei stări a lucrurilor.

Acăsta însă n'a plăcutu „Tribunei” și d-lu Ioan Slavici într'unu articolu tendențios, scrisu de el și publicat în numărulu dela 6 (18) Octomvrie alu „Tribunei”, are aerul de a aduce lumină asupra scandalului, ce l'a provocat totu d-sa, susțindu în publicu despre școla de fete nise lucruri, cari de locu nu corăspundeau adevărului.

Dacă am datu locu în colonele foi noastre și unei corăspondențe din Sibiu, care avea de scopu a combate acuzările ridicate de „Tribuna”, că cauza pretinsei „crise” a școlii ar fi „înfumurarea aristocratică a fetitelor” — pentru care înfumurare, în trecutu fiă dîș, numai conducătorii școlii puteau fi responsabili, deorece unu an de zile ei au avutu *plein pouvoir* dela comitetulu Asociațiunii — decă, dîcemu, am datu locu acelei corăspondențe, atunci acăsta er numai „Tribunei” este a i se mulțam, care a tîritu în publicitate acăsta atacere.

Îvîndu se incidentulu cu esplicările ce le-a cerutu d-lu Eugen Brote scriitorulu corăspondenței memorate, despre care incidentu am raportat în numărulu dela 16 (28) Octomvrie alu „Gazetei”, ne vedem deodată atacați din nou într'unu modu nerușinat de cătră „Tribuna”, dreptu mulțamire pentru corecta noastră procedere.

În aceeași zi, în care a apărutu declarațiunea d lui Cimponeriu în foia noastră „Tribuna” susține într'unu articolu intitulat „o afacere de onore”, că Redactorulu foiei noastre „chiar și după insistența omenilor de încredere ai d-lui Brote a refusat publicarea ei”. Der totu în același articolu „Tribuna” publică o depeșă a d-lor G. B. Popp și Dr. G. Baiulescu din Brașov în care se spune apriat, că Redactorulu foiei noastre „a refusat numai publicarea comitetei, der este aplecatu a publica declarațiua.”

Mărturisim, că ni-a pus în uimire tendențioșă și rîutăcioșă afirmare a „Tribunei” și unu momentu eram aplecați a crede, că s'a făcutu numai o erore de tipar, care se va rectifica în numărulu următor. Der ce se veți, în numărulu său următor, dela 17 (29) Octomvrie, „Tri-

FOILETONU.

TIMOTEIU ȚIPARIU*)

II.

Mare pagubă, mare pedepsă este pentru omenii de știință când ei se află în împrejurări de acele, ce li sillesc să țină sēmă în lucrările lor de cestiunile politice contimporane și chiar d'a se infige într'ensele cu mai multă seu mai puțină înverșunare.

Eu cred că mai nu se află om pe lume, care se fiă în stare de a mîna cu pasu potrivit și de a ține sub acelașu frîu alu minții sale doi telegri așa de neasemuiti la fire și la porniri. Unul, când calcă domol și sigur ajunge la țelu incet der fără greș; er' celu cu aplecări svăpăiate, cum sunt mai totdeauna aventurile politice, lu întărat și lu zădărește, și nu este cu puțință ca acesta să nu facă a se poticni ore-cum în calei, telegarul ce-lu înțelept și cumpănit.

Și totuși lumea e astfelu făcută încatu omenii, croiți din fire ca să stee cu totulu înlăturați de inferbințelile și de gîndările politice și să lucreze cu folos numai pentru știință și pentru adevărata luminare a omenirii, se vedu adesea răpiți cam fără voiă în volbura tulburătoare a ideilor și a simțirilor politice; ba și mai mult, ei

ar fi nesocotiți și oropsiți de lume decă nu și-ar da cotele cu obștea cea întărită seu de poște ambițioșe, seu de nedreptățiri asupritore.

Aceste cugetări ne vin în minte, gîndindu-ne la activitatea marelui nostru erudit Timotei Cipariu.

Noi, ca totă lumea, l'am laudat fiindu că a fostu în viața sa un mare patriot român, un luptător ager și devotat causei Românilor de peste Carpați, elu, prin valoarea și capacitățile sale și chiar prin prestigiul științei ce posedă, a rădicat mai sus decatu alți steguli naționaliței române; a făcutu se răsune mai tare decatu ori-cine acele cuvinte întăritore: limba noastră românescă a fostu sprijinul nostru în trecut, limba noastră românescă trimbițeză astăzi lunei drepturile noastre; limba noastră va fi deci pururea, și mîntuirea și mărirea poporului român!

Vorbîndu astfelu într'unu timp când dușmanii interesați la a noastră nimicire politică tăgăduiau în românie chiar și ființa unei naționalități particulare și originare, când însăși limbei noastre, acelei pietre unghiulare a extracțiunii latine a nēmului românesc, li se contestau însușirile unei stratificațiuni primordiale și compacte, și li se arunca cu dispreț în față ipotesea că ea este numai o amestecătură informă și străbălată de elementele cele mai eterogene, o corcitură pocită de dieri și de forme când slavone ori turceșci, când maghiare ori grecești, în

care abia s'au strecurat din întâmplare câte-va lepădături latine pripășite prin noianul populațiunilor din peninsula Balcanică, — susțindu dîcemu cu țăriă o tesă cu totul contrarie, Timotei Cipariu în modu fatalu a fostu condus de o imperioșă necesitate politică a supune acesteia totă larga sa erudițiune, totă minunata pîtrundere a spiritului său.

Face-i se-va printr'acăsta o imputare?

Noi, ađi, încă abia cutezăm a șopti cam pe sub cumpătu, în calitate sa de om de știință, ar fi putut face și altfel.

Der ore atunci fost'ar fi acțiunea sa așa de folositore pentru întărirea și imbierea spiritului naționalu printre soții lui de impilare și de nedreptățiri din partea străinilor?

Negreșit că decă Cipariu nu jerttea și dînsul pe altarulu gerosului cultu rezervat exclusiv latinismului printre Români, elu s'ar fi urcatu pe o treptă mai înaltă în templulu sîninu și ne turburat alu științei; der, în împrejurările de față, elu n'ar mai fi fostu unu apostolu activ alu credințelor naționale, unu luptător eroic de aceia, cari trag în sine arma dușmană ce i sîngeră și i sfășie, pentru ca prin sacrificiul lor să asigure viața și dezvoltarea normală a unor mai fericiți urmași.

Printr'acă-tă imagine credem a fi esplicat cum T. Cipariu, pe care studii forte tare adăncite în rîrunchii

*) Veđi „Gazeta Transilv.” Nr. 216 - 219 din 1887. — Red.

buna" într-un lung articol, care ne înfățișează o colecțiune de cele mai mari absurdități, susținute fâțișu următoarele:

„Trebue să ne exprimăm părerea de rău față de lipsa de corectitate a colegilor noștri dela „Gazeta“, cari au publicat corespondența trimisă de d. Cimponeriu, dăr au refusat publicarea declarațiunii, prin care se dă convenită reparațiune pentru cele cupriuse în acea corespondență...”

În fața acestei impertinente afirmări nu mai puteam sta la îndoieală nici un moment, că avem de a face cu nisce omenii, cari alérgă chiar și la cele mai degradătoare mijloce, la minciună chiar, spre a ne calumnia.

Acuma înțelegem de ce în „Tribuna“ s'au publicat totu numai scrisorile și depeșele omenilor de încredere ai d-lui E. Brote, dăr nu și scrisoarea ce a adresat-o Redactorul foii noastre d-lor I. Preda și Pompiliu Pipoșiu, cari i-au trimis memorata declarați și cărora le-a comunicat categoric, că nu denégă publicarea declarației d-lui Cimponeriu, ci pretinde numai ca să se adreseze însuși d. Cimponeriu la „Gazeta“ pentru publicarea ei.

Era, credem, leal, corect și onest ca să se asculte și partea, care e acuzată și fiindu că domnii I. de Preda și Pompiliu Pipoșiu susțin asemenea în „Tribuna“ că Redactorul foii noastre „a refusat publicarea actelor alăturate“ de ei, trebue să credem că au procedat în înțelegere și este la rândul d-lor ca să ne dovedescă contrariul, decât voru să trecă ca omenii de onore.

Cătu pentru atitudinea celor dela „Tribuna“ este clar, că după o asemenea procedere a lor față cu noi, nu mai putem sta de vorbă cu ei, dăr ne sêmțim datorii a reveni, într-un articol separat, asupra intrigelor nedemne și păcătoase ce le țese această foia de lungu timp în detrimentul solidarității noastre naționale.

Advocați în România. Camera comercială și industrială din Brașov a ajuns, prin ambasada e. r. din București, în posesiunea listei numelor acelor advocați din România, cari iau asupra-le a reprezenta partide la judecătorii române și cari sciu limba fraancesă ori germană. În interesul comercianților și industriașilor se comunică aci în ordine alfabetică după localitate numele acelor advocați: În *Bérladă*: Iancu Sturza, Mitică Dumitru Sturza. În *Botoșani*: A. Simu. În *Brăila*: Aurel Dunca, Ghiță Dimitrescu, H. Rânișteanu. În *București*: Dr. Teodor Nica (care tocmai își construiește casă în Brașov pe dealul străjii), Dr. Titu Maiorescu, Radu Orghidanu, Dr. Karl Borosnyai, Dr. Adolf Stern. În *Călărași*: Ilie Stănescu, Atanasie Stoianescu. În *Caracul*: Ionu Marineanu. În *Craiova*: Dr. T. I. Chețian, Emil Drăgoescu, Augustu Peșiacov, Alexandru Nicolaidu. În *Focșani*: Dr. George Apostoleanu, Dr. Dumitru Cohanovschi. În *Galați*: Dumitru Manole, Constantin Șerbescu, M. Bonachi, Ionu Vârziariu. În *Iasi*: P. Missir, G. Buichu sen., G. Buichu jun., C. N. Aslan, G. Cătănescu, Roiu, N. Drăghici, Mircea, G. Maeri, I. Vivoschi, Henopulo, S. Goldenthal. (Se însarcinează cu reprezentări și în Romanu și Râmnicu-sărăt.) În *Slatina*: G. Burati. În *Sulina*: Sergiu Conescu, Aristo ele F. Monferato. În *Tulcea*: S. N. Baboianu. În *Turnu-Severin*: Aristid Anasta-iu, Franciscu Milescu. În *Tulova*: N. Lafari.

Limbei române trebuia să-l conducă la cea mai dreptă și mai rațională aprețuire a procesului ei de formațiune și a normei ei esențiale, a statu mereu într-ale sale lucrări, totu alături cu strictul adevăr științific; totu însă mai aprôpe de aceu adevăr decât ori-care altu din filologii și gramaticii compatrioți ai lui.

Ne grăbim a dice că această îngânare a minților noastre a fostu unu sacrificiu din parte-i făcutu în modu conștientu nevoilor politice ale timpului de față.

Născutu și crescutu în crelițele exclusiviste ale școlii Românilor ardeleni intru ceea ce privește origina noastră neintinată latină, meritulu predominantu al lui Cipariu a fostu d'a căuta elu mai întâiu să descopere adevăratele anale ale limbei românesce și să pătrundă prefăcările și desvoltările ei treptate, în decursulu timpilor trecut.

Cei de mai naintea lui, teologii, istoricii și gramaticii români din Transilvania, toți bărbați cu multă înțelegere, dăr încă și cu mai multă rivnă națională, nu-și închipuise ore odinoră, până în momentul când apărură în cerculu științei românesce cercetările limbice ale lui Cipariu, că nu este nevoia a se lămuri altfelu cunoscința și firea limbei noastre, decâtu punend-o d'adrepțulu în fața limbei latine și chiar numai a latinei clasice, din autorii frumoșelor epoce ale literaturii române. Pe nedreptățile ei săreau din timpul lui Cicerone, fie mă-

Acum o observare. Ca totu lucrulu ce trece prin mâni unguresce, așa și lista acesta n'a pututu scăpa tăfă de epidemia numită maghiarisare. Așa pe d-lu Nica ilu chiamă *Tivadár*, pe d-lu Marineanu *János*, pe d-lu Peșiacov *Agoston*, pe d-lu Apostoleanu *Görgy*, pe d-lu Vârziariu *János*, pe d-lu Buichu jun. *Buichu Iffabb*, pe d. Roiu *Roju*, pe d. Milescu *Ferencz*.

Ei, să mai dice lumea că Ungurii n'au să *civilizeze* Orientulu. decât dintr-unu condeiu *au civilizat* pe optu advocați din România prin simpla *asiatisare* a numeror lor!

Programa

pentru adunarea materialului literaturii populare.

(Fine).

- 31) Ce credință are poporul despre curcubeu? Cum îi descântă copii?
- 32) Ce hoți vestiți au fostu pe acolo și ce legende au rămasu de ei? Binădără ca de Pinteau, Cătau etc.
- 33) Spiritulu ce este? De unde se capătă și spre ce scopu ămbă după elu, — cine ămbă?
- 34) Este pe acolo cunoscută burdușoa? când o faci și cum?
- 35) Dăr strigarea peste satu cunoscută e? și când se întemplă și cum?
- 36) Ce vestimente pörtă poporul, de ce colóre parte de parte, care le face însuși și care le cumpără? Descrierea fie-cărei bucăți de vestimente și a părților lor.
- 37) Căutarea în palmă cum se întemplă?
- 38) Ce înțelege poporul sub potcă?
- 39) Ce obiceiuri are poporul la băgatulu oilor pe brânză? la băgatulu oilor pe lapte?
- 40) Ce înțelege poporul sub fratele și sora sórelui? Buricul pământului? Riulu de rójă?
- 41) Pentru ce venerază poporul diua lui Foca? (Filip?)
- 42) Ce înțelege poporul sub minuneaua? și ce crede despre ea?
- 43) Ce crede poporul despre șerpii cei albi?
- 44) Ce înțelege poporul sub cocoșulu din pórta raiului?
- 45) Ce sub legatul bărbăților? și cum se întemplă acesta?
- 46) Ce crede poporul despre cocoșii și mății cei negri? Ce despre găinele negre?
- 47) Ce despre găinele ce cântă cocoșese?
- 48) Ce crede poporul despre mórte și cum și-o închipuiesce?
- 49) Ce înțelege poporul sub lumina sufletului?
- 50) Ce este lingura milostivelor?
- 51) Ce este Sorbulu și crângulu pământului?
- 52) Ce este érba fiarlor și pétra frânturei?
- 53) Pe unde se aude vorba iezării-te-ar și în ce sens? asemenea: agamba-te-ar?
- 54) Cum și când caută comori?
- 55) Cunoscutu e p'acolo Joveiulu popii? și ce este acesta?

Materialulu adunatu brutu, fără picu de prelucrare, binevoiescă cei ce se interesază de literatura populară, atâtu bărbați câtu și fetele noastre dela sate, a-lu trimite subscrisului, care lucră în compania cu colegulu seu Iuliu Bugnariu inv. în Hordacu la susu amintitulu op. Ar fi dauna ca materialulu acesta scumpu să zăcă numai în gura poporului, ori multu să se păstreze imprăștiat prin celea foi și foite; mai bine să-lu adunăm la unu locu, ca generațiunilor viitoare să le servescă dreptu documentu despre ceea ce avem astăzi.

Pecatulu ar fi și mai mare, când din vina noastră s'ar chiar pierde. Bărbații altor neamuri au scrisu despre noi și datinele noastre, ér noi fórte puțin; despre miturile ardelenesci nu cunoscú nici unu op în limba română, precând Ungarii au opurile lui Kövári László, „Erdély földe ritkoságai“ și „Száz történelmi rege“, ér Neamțulu Schmidt a scrisu „Das Jahr und seine Tage“. Ar fi deci timpul să ne apucăm și noi olată la adunarea și ordinarea acestor odore. Deci fie bunu totu Românulu, după puțință și voință, a culege asfelu de

materialu, și până la 1 Aprilie 1888 a-lu trimite la stimatorulu:

Ioanú Popú Reteganulú,
invătătorú.

Rodna veche, (O-Radna) Transilvania.*)

DIVERSE.

Prințul Bismarck flașnetarú. — În foile englese s'a pututu ceti nu de multu o istorióră nostimă despre Curtea din Berlinu. Prințul Friedrich Wilhelm, care e acum în etate de cincí ani și odată va purta coróna imperială, și-a serbatu la 6 Maiu jubileulu seu de légănú și cu această ocaziune a primitu dela toți o mulțime de daruri. Și prințul Bismarck i-a trimesú unu darú alesu, unu obiectu, pe care prințul celu micu ilu dorea de multu, dăr i se refusase totdeuna de părintele seu, și anume o flașnetă mică și sgomotósă. Peste di, venindú însuși cancelarulú la palatu, prințul celu micu îi mulțami pentru flașnetă cea frumósă, dăr se plânse că-i vine prea greu să cânte cu ea și rugă prea multu pe „Nenea Bismarck“ să cânte ceva cu flașnetă. Cancelarulú se apropiá îndată de instrumentu și începú să învertescă. Prințul celu micu cu ceilalți copii, plini de bucuria că acum flașnetă mergea de minune, se puseră a danța împrejurulu cancelarului, care invírtea sdravánú. Acestă musică și strigătele vesele ale copiilorú atraseră în camera prinților pe toți membrii familiei imperiale; aci li-se înfățișá unu tablou, ce nu l'ar fi inventatú tantasia nici unui pictorú. Prințul Wilhelm, tatálu, ar fi dișú în glumă cătră Bismarck: „Se vede că de pe acum înveți pe viitorulu împératu să jöce cum îi cânti.“

Logodná. — D-lu *Mihaiu Cirlea*, reg. notarú public în Abrudú și d sóra *Zoe Popú* din Tergulu-Mureșului, fidațați. — Sincerile noastre felicitări!

**

Cununiá. — D-lu *Aureliu Hulea* și d-sóra *Maria Boțianu* și-au serbatu cununiá lorú în 30 Octomvre st. n. a. e., în biserică gr. cat. din Barabanțu. — Într'unu césu bunú!

*) Tóte foile de dincóce și de dincolo de Carpați suntú rugate a publica acestu Programu invitátorú.

I. P. R.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., s'au începutu unu nou abonamentu pe triluniulu Octomvre, Novembre și Decemvre la care invitám pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 francoi
„ șese „ 6 „	„ șese „ 20 „
„ unu anu 12 „	„ unu anu 40 „

Abonarea se póte face mai ușorú și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe couponu numărulu fășiei sub care au primitu diarulú.

Domnii cari se vorú abona din nou să binevoiescă a scrie adresa lámurită și a aréta și posta ultimă.

Editorú și redactorú responsabilú: Dr. Aurel Muresianu.

carú a lui Tacitu, până în dijele noastre, de pe malulu chiar alu Tibrului până pe alu Dunărei; și puținu le pása lor de ce va fi fostu la mijlocu, atâtu în spațiulu câtu și în timpulu parcursu. Séu chiar decât, printr'o îngăduielă cu totul neobicinuită, filologii români ai Ardélului se îndurá a implini acelu gol, apoi ferescă-i Domnulu de a căuta vre-unde-va firea limbei românesce de acum câteva sute, séu decinți de ani de prin vechile bucoavne, zapise, táfeloage și urice, mázgălite tóte acestea cu urgisitele buche slavonesce. Le plăcea mi bine, — și dreptulu lui Dumneđeu era și mai lesne, — se plásmuiescă niște trepte în'hipuite prin care limba românescă a scápátatú dela cea curatá și clasică latină până la o limbă, nu care se vorbește astăzi de cătră toți Români d'aréndulu, dăr care s'ar cuveni, după a lorú socotință, ca Români să o vorbescă. Apoi, cu aceste idei, luándú dreptu singura și unică temelie unu dictionarú alu limbei clasice latine, ei cládeu pe visate totu edificiuulu unei trecute și unei viitoare limbe românesce.

Acestă este istoria lucrărilorú asupra limbei noastre a întregii vechi școle filologice din Ardealu. Reprezentantul celu din urmă și unul din cei mai energici alu ei a fostu réposatulú A. Treb. Laurianu, unul din acei rari bărbați nestrámutați în ideile și convingerile lorú, muncitorú neobositú, băténdú mereu cu o mână vértósă pétra, dór că o stórce lapte dintr'insa.

Am luptatú multu și crâncenu în contra sistemii fantastice după care elu, în scólă și în Academiá, voia să croiescă și să ticluiescă limba Românilorú; l'a necăjitú tare pe bietulu bérânú; dăr din tóte acele réșboie academice am pástratú în mine o adencă venerațiune cătră memoria acelu energicu bărbatu, care și în ráțăcirile lui științifice, n'avea în vedere decâtu neclintita și nesmintita lui iubire de țéră și de poporul românescu.

Vedă și studieze cine va avé prisosú de rábdare gramatică română a lui Laurianu intitulatá: *Tentamen Criticum in originem, derivationem et formam Linguae romanae in utraque Dacia vigentis vulgo Valachicae*, tipărită în 1840 la Viena; resfoiescă cine n'are alteeva mai folositoru de făcutu voluminósele doué tomuri din *Proiectulu de Dictionarú alu Societății Academice române* lucratu în cursu de dece ani cu o eroică stărúință de bérânulu Laurianu și de adeptulu seu réposatulú Ioanú Maximu, care „sérmanulu“ devenise unu adevératú energumen alu acelorú ráțăciri; și nu va trebui multu timpu cetitorului ca să se înredințeze că tótă sistema e întocmită pentru trecutú din rosturi neauđite vre-odinióră pe pământu, ér pentru viitoru dintr'o stângace galvanisare a limbei clasice lorú latiné.

(Va urma.)

Cursul la borsă de Viena
din 31 Octombrie st. a. 1887.

Rentă de aur 5%	99 80	Bonuri croato-slavone	104 25
Rentă de hârtie 5%	86 70	Despăgubire p. dijma de vină ung.	—
Imprumutul căilor ferate ungare	149.—	Imprumutul cu premiu ung.	123 80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	96 72	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	—	Rentă de hârtie austriacă	89 35
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	112 50	Rentă de arg. austr.	82 60
Bonuri rurale ungare	104 40	Rentă de aur austr.	111 50
Bonuri cu ci. de sortare	104 40	Losurile din 1860	135 25
Bonuri rurale Banat-Ti-mișă	104 40	Acțiunile băncii austro-ungare	887 —
Bonuri cu ci. de sortare	104 —	Act. băncii de credit ung.	284 75
Bonuri rurale transilvane	104 25	Act. băncii de credit austr.	283 70
		Argintul — Galbini împărătesc	5 93
		Napoleon-d'ori	9 93
		Mărfi 100 imp. germ.	61 40
		Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Octombrie st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Rentă română (5%)	93 1/2	91 1/2
Rentă rom. amort. (5%)	96—	97—
convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
" " (5%)	91 3/4	92 1/4
" urban (7%)	103—	104—
" " (6%)	96—	97—
" " (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca Națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" Națională	—	—
Aură contra bilete de bancă	14 1/4	15—
Banote austriace contra aură.	2 03	2 04

Cursul pieței Brașov

din 1 Noembrie st. n. 1887.

Banote românești	Cump. 8.63	Vënd. 8.66
Argint românesc	8.55	8.60
Napoleon-d'ori	9.89	9.93
Lire turcești	11.22	11.26
Imperiali	10.21	10.25
Galbeni	5.86	5.90
Scrisurile fonc. » Alina » 6%	101.—	102.—
" " " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusești	109.—	110.—
Discontul	7—10% pe an.	

DICȚIONARŪ
germano-român

DE
THEOCHAR ALEXI

A NOUA MIIĂ de EXEMPLARE.

Opă aprobată de Ministerul Instrucțiunii Publice al României sub Nr. 11,230 din 27 Octombrie 1866.

Agreată de Majestatea Sa Carol I. Regele României, conform notei înaltului Său Cabinet din 26 (8) Decembrie 1866.

Se află de vânzare la toate librăriile notabile.

f. 1.50 séu 3 lei 50 bani exemplarul.

Librării primesc rabate foarte considerabile.

A se cere exemplare din Tipografia ALEXI, căci celelalte sunt contra-făcute.

3—12

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Peșta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 20 de minute seara.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineața.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața.
Trenul mixt Nr. 318: 1 oră 55 minute după amiez.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Peșta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amiez.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute seara.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute seara.
Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amiez.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la Rășnov-Zărnesc-Bran: 12 ore 30 min. după amiez.
- b) " " Zizin: 4 ore după amiez.
- c) " " în Săcuime (S. Georgi): 1 oră 30 minute noaptea.
- d) " " la Făgăraș: 1/2 ore dimineața.
- e) " " la Săcele: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Rășnov-Zărnesc-Bran la Brașov: 10 ore înainte de amiez.
- b) " Zizin la Brașov: 9 ore a. m.
- c) Din Săcuime la Brașov: 6 ore seara
- d) " Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineața.
- e) " Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute seara.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICUL FAMILIEI. Ziar de beletristică și enciclopedică-literară cu ilustrații, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 zi a unei în număr de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrații frumoase; și publică articlii sociali, poeziă, nuvele, romanuri, suvenir de călătorie ș. a. — Mai departe tractează chestiuni literare și științifice, cu reflecțiuni la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alasă nusece a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste tot nusece a întinde tuturor îndrăgitorilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărire pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plățibil și în timbre poștali.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericească, școlastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia multe de predică pe duminică, serbători și diverse ocașii, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plățibil și în bilete de bancă și în timbre poștali.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vânzare și următoarele cărți:

- Puterea amorului.** Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinară. Prețul 20 cr.
- Idealul pierdut.** Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinară. Prețul 15 cr.
- Opera unui om de bine.** Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinară. Prețul 15 cr.
- Fontana dorului.** Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
- Codreanu craiului codrului.** Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
- Elu trebuie să se însore.** Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.
- Branda séu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoș. Nuvelă istorică națională. Prețul 20 cr.
- Numerii 76 și 77.** Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé, membru al academiei. franceze. Prețul 10 cr.

Barbu cobzarul. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedia în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedia în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șulău. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în saale gimnasiului din Fiume prin Vinceti Nicoră prof. gimnas. Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Popă Reteganulă. Un volum din 14 côle. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa séu Cloșca cu pui ei de aur Studiu archeologic de D. O. Olinesdu. Prețul 20 cr.

Apologiă. Discușii filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindendă materii foarte interesante și amuzante. Prețul la tote patru 1 fl., câte una deosebit 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (pre-

parandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-ună opă, întocmită după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm mai ales Directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de Gramatică limbii române pentru școlile populare în 3 cursuri de Maxim Popă profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul Minister de cult și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funerale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școlă populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești foarte frumoșii ilustrată. Prețul unui esemplar broșat 40 cr. legat 50 cr. legat în pânză 60 cr. legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericești — frumoșii ilustrată pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericești. Prețul unui esemplar broșat 1⁵ cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșii. Prețul unui esemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.: 100 esempl. 5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoarei de D-zeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșii. Cu mai multe icône frumoșii. Prețul unui esemplar espedat franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui esemplar legat e 15 cr.